

Gemeentelijke richtlijnen voor de reglementering van de bescherming tegen brand- en paniekrisico's in kermisinrichtingen en andere instellingen van tijdelijke aard zoals jaarbeurzen en tentoonstellingen (Bron : Ministerie van Binnenlandse Zaken)

1. Toepassingsgebied.

De brandbeveiligingsmaatregelen zijn van toepassing op alle inrichtingen van tijdelijke aard, die voor ten hoogste drie maanden op eenzelfde plaats zijn gevestigd.

Als inrichtingen of instellingen die tot dit gebied behoren heeft men:

- a) de kermisbarakken en circussen;
- b) de tenten en getimmerten voor het organiseren van vermakelijkheden en het geven van vertoningen;
- c) de jaarbeurzen en tentoonstellingen, die niet plaatsgrijpen in zalen van permanente inrichtingen of in gebouwen die gewoon toegankelijk zijn voor het publiek;
- d) alle andere instellingen van tijdelijke aard

Deze brandbeveiligingsmaatregelen zijn van toepassing, onafhankelijk van de wettelijke en reglementaire voorschriften aan welke de gevaarlijke, hinderlijke en ongezonde inrichtingen onderworpen zijn, zelfs indien zij van tijdelijke aard zijn, evenals op de installaties en apparaten geïmposeerd door het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming. Zij zullen ingelast worden in de vergunning afgeleverd bij het houden van evenementen.

2. Opstelling en bouw van de inrichtingen

2.1. De barakken, tenten en getimmerten moeten volgens de aangewezen standplaatsen ordelijk opgesteld zijn, derwijze dat zij steeds door de eerste hulpwagens kunnen benaderd worden. De toegangswegen mogen niet gehinderd worden door geparkeerde voertuigen of bezette plaatsen die een vrije beweging van de brandweerwagens zouden kunnen beletten.

Dit houdt in dat een situatieplan dient overgemaakt aan de brandweerdienst, waarop de inplanting op het terrein en de toegankelijkheid voor brandweerwagens en andere hulpwagens dient te worden vermeld.

2.2. Door standplaats wordt verstaan de plaats die door een barak of instelling bekleedt wordt, met inbegrip van de schoorpalen, spandraden, omheining, trappen en uitsprong van de kap. Een stand is een afgebakend geheel van uitgestalde waren van een fabriek of een firma.

2.3. Het kermisplein mag enkel bezet worden door de rijtuigen welke onmisbaar zijn voor de exploitatie. Het gemeentebestuur oordeelt, in laatste uitspraak en zonder mogelijk beroep, over de gepastheid van elk rijtuig en over de plaats dat het zal innemen.

2.4. Tussen de verschillende inrichtingen zal, voor het vermijden van brandoverslag, een ruimte van minstens 50 cm. breedte gelaten worden. Deze ruimte mag, om het doorlopen van het publiek te beletten, desnoods afgesloten worden met een gemakkelijk te verwijderen latwerk. Circustenten en gedeelde omvangrijke inrichtingen voor vermakelijkheden, jaarbeurzen en tentoonstellingen moeten een afzonderlijke standplaats hebben, waarvan de afstand ten opzichte van de andere kermisinrichtingen en de bebouwde omgeving vooraf ter beoordeling is van de commandant of afgevaardigde van de brandweer.

De afstand kan verschillen al naargelang de brandbelasting en is min. 6 meter.

2.5. De materialen, nodig voor de opbouw van de tenten of barakken en in het bijzonder van de inwendige inrichting, omvattende de banken, trappen en vloeren dienen steeds in goede staat van deugdelijkheid en onderhoud te zijn. Banken en stoelen moeten stevig op de vloer bevestigd zijn, met uitzondering nochtans voor de stoelen van een verbruiksalon.

Men dient bij de inrichting rekening te houden dat men de brandbelasting dient te beperken door zoveel mogelijk brandremmende of onbrandbare materialen te gebruiken (zoals bvb. tenten hebben minimum klasse

A2 ; reactie bij brand van bekledingen conform bijlage 5 K.B. van 19/12/1997). Dit kan worden bewezen door het afleveren van keuringsattesten welke worden uitgereikt door de leverancier van de producten. Er dient te worden opgemerkt dat deze attesten werden uitgereikt door een Belgische universitaire instelling.

2.6. De gangen, leidende tot de zit- en/of staanplaatsen en tot de uitgangen, moeten steeds geheel vrij gehouden worden van belemmeringen.

2.7. Kas- en controleloketten dienen stevig vastgehecht, derwijze dat zij de nuttige breedte der gangen en uitgangen niet tot een mindere afmeting brengen.

2.8. De uitgangen van een inrichting moeten rechtstreeks op de openbare weg uitgeven en mogen in geen geval andere bezette ruimten of belendende barakken doorlopen. De weg naar de uitgang zal aangeduid worden.

De deuren moeten in de richting van de vluchtweg opendraaien en in geopende stand kunnen vastgezet worden.

De aanduiding dient te gebeuren met pictogrammen, overeenkomstig de wetgeving terzake, zoals vermeld in het K.B. van 17 juni 1997 betreffende de veiligheids- en gezondheidssignalering op het werk. Dit wordt aangeduid aan de ingangen door een duidelijk zichtbaar opschrift.

2.9. De breedte van gangen, trappen en uitgangen zal, voor de toeschouwers of bezoekers die deze bedienen in verhouding zijn van 1,25 cm. per persoon voorziene staan- of zitplaats, met een minimumbreedte voor elk van 80 cm. De doorgangshoogte zal minimum 2 meter bedragen. Voor de ruimten met zitplaatsen geeft dit aantal de maximale bezettingsgraad aan. Ten opzichte van de ruimten die voorzien worden als staanplaatsen of voor deze die door personen doorlopen worden, bijvoorbeeld de jaarbeurzen en tentoonstellingen, is de maximale bezettingsgraad een persoon per 0,6 m² grondoppervlakte van deze ruimten.

2.10. Het aantal uitgangen bepaalt zich tot het getal staan- en/of zitplaatsen in een inrichting en wel in deze verhouding:

voor minder dan 500 personen:

van 1 tot 50 personen: een uitgang

van 51 tot 250 personen: twee uitgangen

van 251 tot 500 personen: drie uitgangen.

voor meer dan 500 personen:

een bijkomende uitgang per schijf van 500 personen of een fractie van 500 personen.

Deze uitgangen moeten zo ver mogelijk van elkaar liggen.

2.11. De trappen zijn voorzien van leuning in overeenstemming met art.641 van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming.

2.12. Opschriften, goed zicht- en leesbaar bij daglicht als bij duisternis, dienen de uitgangen en nooduitgangen aan te duiden.

De opschriften kunnen mee worden geïntegreerd in combinatie met de te voorziene noodverlichting. Hun plaatsing dient zodanig te zijn dat van gelijk welke plaats steeds een uitgang en een nooduitgang zichtbaar is, hetzij de signalisatie van deze uitgang of nooduitgang zichtbaar is.

3. Elektrische installaties.

3.1. De volledige elektrische installatie dient telkens gekeurd door een Externe Dienst voor Technische Controle.

Hieruit moet blijken dat deze inrichting voldoet aan de geldende wettelijke en reglementaire teksten, evenals aan het Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties (A.R.E.I).

Eventueel vastgestelde gebreken dienen ten spoedigste weggewerkt te worden. De installatie wordt pas in gebruik genomen wanneer een attest van goedkeuring wordt voorgelegd aan de brandweer.

3.2. Indien een verdeelkast aanwezig is.

Op de buitenzijde van de elektriciteitskast dient een veiligheidsbord aangebracht "gevaar voor elektrische spanning" in met bijlage II van het KB van 17 juni 1997.

.

3.3. De locatie van de warmte- (verlichting) bronnen dient derwijze te zijn dat geen brandgevaar kan ontstaan. De verlichtingseenheden mogen niet met papier of ander brandbaar materiaal worden omwikkeld.

3.4. De elektrische bekabeling moet op degelijke wijze worden geïsoleerd en mag enkel aan kramen, tenten, woonwagens of andere voertuigen worden bevestigd d.m.v. isolerend en onbrandbaar materiaal

4. Verwarmingsinstallaties.

4.1. De verwarmingsinstallaties en kooktoestellen dienen derwijze opgesteld dat zij alle waarborgen van veiligheid tegen brand bieden. Zij moeten op een stenen vloerplaat of op een plaat van onbrandbaar en warmte slecht geleidend materiaal zijn aangebracht, in een gemakkelijk te bereiken en op de buitenlucht geventileerde ruimte.

4.2. Het gebruik van verwarmingstoestellen voor bak-, braad- of kookdoeleinden is slechts toegestaan in de inrichtingen en stands die daarvoor speciaal zijn uitgerust.

Naast de verwarming- of kooktoestellen zal een geschikt en bedrijfsklaar draagbaar blustoestel worden opgesteld.

Het type en inhoud van deze toestellen wordt bepaald door de brandweerdienst, in samenspraak met de inrichters.

4.3. De frituurtoestellen moeten voorzien zijn van een stopthermostaat.

4.4. Gasflessen - types, opstelling en opslagplaats

* Enkel verplaatsbare recipiënten voor propaan of butaan die voldoen aan het K.B. van 14/03/2002 betreffende vervoerbare drukapparatuur zijn toegelaten.

* Het is verboden een verbruikstoestel te voeden vanuit een recipiënt dat ook gebruikt wordt voor het aandrijven van een motor.

* De recipiënten moeten op minstens 1 meter afstand geplaatst worden van kelderopeningen, rioolmonden en andere lager gelegen gronden of lokalen zodanig dat ophoping van ontsnapte gassen vermeden wordt.

*De gasflessen worden van een inrichting voorzien die het omvallen ervan te allen tijd vermijdt.

* De gasflessen dienen beschermt te worden tegen inwerking van zonnestralen, warmtestraling, convectie en conductie van verbruikstoestellen. Deze beschutting dient te gebeuren met materialen welke tenminste behoren tot de klasse A2 (Reactie bij brand van bekledingen conform bijlage 5 KB van 19/12/1997).

* Enkel deze gasrecipiënten, conform de aansluitingsmodaliteiten, vermeld in punt 4.5 en volgende, welke daadwerkelijk aangewend worden als brandstofbron voor opwarming van voeding en verwarming voor het respectievelijke verbruikselement, mogen in de inrichting aangewend worden.

* De overige recipiënten, zowel lege als reserveflessen, worden op een veilige locatie opgeborgen met in acht name van volgende voorwaarden:

- De locatie is visueel niet als opslagplaats zichtbaar voor de voorbijganger.
- De locatie is afgesloten voor het publiek.
- Conventionele pictogrammen van open vuur - en rookverbod worden voorzien.
- Lege flessen worden gescheiden van volle flessen.
- Lege en volle gasrecipiënten worden voorzien van een inrichting die het omvallen ervan belet.
- Analoge bescherming tegen inwerking van o.m. zonlicht.
- Maximum te stockeren hoeveelheid per stockageplaats: 300 kg.

- Opslag van lege flessen gebeurt steeds met gesloten afsluiter.
- De uiteindelijke toewijzing van een stockageplaats gebeurt na overleg met de brandweerdienst.

4.5 Ontspanners

- * De gebruiker zorgt ervoor dat de aangewende ontspanners geschikt zijn voor het type afsluiter aanwezig op het recipiënt.
- * De eerste ontspanner, aangepast aan het gebruikte gas, bevindt zich steeds op het gasrecipiënt. Een eventueel tweede kan zich juist voor het verbruikstoestel bevinden.

4.6 Vaste leidingen

- * De dichtheid van de leidingen, koppelstukken, kranen, enz. dient verzekerd. Een attest, certificaat of schriftelijke verklaring van de installateur van de gasinstallatie dient de gasdichtheid conform de wettelijke bepalingen te waarborgen.
 - * De leidingen en toebehoren zijn gemaakt volgens een code van goede praktijk en moeten kunnen weerstaan aan de mechanische, chemische of thermische invloeden die zich tijdens het gebruik kunnen voordoen.
 - * De verbinding met de toestellen zal in principe uitgevoerd worden met buizen in roodkoper, aan elkaar gesoldeerd met een zilverlegering.
- Alternatieve oplossingen dienen aan de brandweer ter goedkeuring voorgelegd te worden.

4.7 Soepele leidingen

- * Enkel leidingen die voldoen aan de norm EN559 zijn toegelaten.
- * De lengte van de soepele leidingen moet zo kort mogelijk worden gehouden. De maximale lengte bedraagt 2 meter.
- * Zij zijn leesbaar voorzien van de nodige gegevens zoals de maximale werkdruk, de gegevens van de fabrikant, het jaartal van fabricatie en de te gebruiken gassoort.
- * De soepele leidingen zijn aan de uiteinden extra beveiligd d.m.v. metalen kiembeugels of spanbanden.
- * De plaatsing van de soepele leidingen moet zodanig zijn dat deze beschermd worden tegen schadelijke, mechanische, chemische of thermische invloeden.

4.8 Afsluiters

De flessen dienen gemakkelijk te worden dicht gedraaid. Bij voorkeur wordt voor ieder toestel een stopkraan geplaatst. In ieder geval dient de bediening gemakkelijk bereikbaar te zijn.

4.9 Ventilatievoorwaarden

Indien de in gebruik zijnde gasrecipiënten geplaatst werden in een "afgesloten" ruimte of aan het zicht onttrokken worden door bvb doeken, klasse A2, dient gezorgd voor voldoende onder- en bovenverluchting, rechtstreeks in verbinding met de buitenlucht.

5. Drijfkrachttoestellen en energiebronnen.

Alle drijfkrachttoestellen en energiebronnen, zowel deze die een vaste plaats innemen op een daartoe ingerichte wagen of als toestel verplaatsbaar zijn, dienen te voldoen aan de wettelijke voorschriften, derwijze dat hun werking niemand hindert, zij geen gevaren opleveren voor brand en degelijk beschermd zijn ter voorkoming van ongevallen.

De gebruiker of eigenaar van zulke toestellen dient overeenkomstig de wettelijke bepalingen, de diverse keuringen welke nodig zijn voor dit type van toestel te laten uitvoeren. Deze keuringsattesten dienen op verzoek aan de bevoegde overheid voorgelegd te worden.

6. Rookverbod.

6.1. Behalve in de verbruiksalons zal het rookverbod opgelegd en aangeduid worden. In deze laatste zal een voldoende aantal asbakken worden voorzien. Aan de ingang van de inrichtingen van tijdelijke aard zullen met zand gevulde onbrandbare bakjes geplaatst worden voor het inwerpen van de smeulende tabaksresten.

De aanduiding dient te gebeuren door de wettelijk voorgeschreven pictogrammen conform het K.B. van 17 juni 1997 betreffende de veiligheids- en gezondheidssignalering op het werk.

6.2. In circussen en andere spektakelzalen zal het rookverbod voor de vertoning en tijdens de pauze, mondeling aan het publiek kenbaar gemaakt worden.

6.3. Tijdens de voorstelling mogen het personeel en de optredende artiesten niet roken in de stallen en de belendende ruimten.

7. Brandbeveiligingsmiddelen en andere voorzorgsmaatregelen.

7.1. De hydranten en gasafsluiters, gelegen in het bezette terrein en in de toegangswegen moeten steeds vrijgehouden worden en voor de brandweer gemakkelijk bereikbaar zijn.

7.2. Opstapeling van stro of hooi binnen of tussen de inrichtingen is verboden, hetzij met voorafgaandelijke toelating van de brandweercommandant of van de afgevaardigde, die de nodige veiligheidsmaatregelen zal verstrekken.

Het aanbrengen of opstapelen van divers brandbaar materiaal kan bijkomende maatregelen ter voorkoming van brand mogelijk maken. Hiervoor dient de brandweer geraadpleegd.

7.3. Papierresten, ledig brandbaar verpakkingsmateriaal en brandbare afval moeten terstond verwijderd worden en mogen niet onder de vloeren van de barakken, getimmerten en stands geborgen of weggeworpen worden. De organisator zal de nodige maatregelen treffen voor ophaling van de vuilnis.

7.4. In alle inrichtingen en stands moet, op oordeelkundige wijze opgesteld en in voldoende aantal, draagbare blustoestellen van passende soort aanwezig zijn.

Deze moeten op goed zichtbare- en bereikbare plaatsen aangebracht en jaarlijks door een bevoegde firma nagezien en op deugdelijkheid beproefd worden.

Het bewijs van nazicht zal op verzoek van de brandweercommandant of afgevaardigde moeten kunnen voorgelegd worden.

De plaatsing en het aantal blustoestellen wordt bepaald door de brandweerdienst in samenspraak met de uitbaters of inrichters. Deze blustoestellen dienen te voldoen aan de Belgische normen. De degelijkheid dient bewezen aan de hand van een keuringsattest of label, afgeleverd door de leverancier van de blustoestellen of een erkend keuringsorganisme. Het bewijs van nazicht zal op verzoek worden voorgelegd.

7.5. Bij vaststelling van een onvoldoende of gebrekkige brandbeveiliging moeten alle bijkomstige opgelegde voorzorgsmaatregelen onmiddellijk nageleefd worden.

7.6. Ballonnetjes gevuld met een brandbaar en/of giftig gas mogen niet in de inrichting aanwezig zijn.

Enkel niet gevaarlijk inert en onontvlambaar gas mag worden gebruikt voor het vullen van ballonnen. De flessen moeten stevig vastgehecht aan de muur, de wanden of de kolommen worden opgesteld.

7.7. Versieringen met papierslingers en dergelijke mogen niet in de stands worden aangebracht.

7.8. Met het oog op de melding van brand of van een ongeval behoort een tentoonstelling, jaarbeurs of vermakelijkheidsinrichting - zo enigszins mogelijk - op een telefoonnet te zijn aangesloten, met aanduiding bij het toestel van de oproepnummers van brandweer, politie en andere hulpdiensten.

7.9. Bij elke sluitingstijd wordt door het personeel een rondgang binnen en buiten de inrichting uitgevoerd. In omvangrijke instellingen voert het personeel van de inrichting een waakdienst uit.

7.10. Het College van Burgemeester en Schepenen behoudt zich het recht voor in de inrichtingen een bijzondere waakdienst tijdens de vertoningen of openingsuren uit te oefenen en er één of meer brandweerwachten te plaatsen. Voor elke brandweerman zal een bijzondere vergoeding per voorstelling door de

exploitant aan het gemeentebestuur betaald worden.

8. Toezicht.

8.1. Onverminderd de bijzondere nazicht- en controlemaatregelen welke inzake brandvoorkoming mochten uitgevaardigd worden, worden de in dit reglement bedoelde instellingen door de gemeentelijke brandweerdiensten geïnspecteerd overeenkomstig het bepaalde in art.22 van het K.B. van 8.XI. 1967 (Stbl. 1 8.XI. 1967) houdende, voor de vreedstijd, organisatie van de gemeentelijke en gewestelijke brandweerdiensten en coördinatie van de hulpverlening in geval van brand.